EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 14.9.2016
COM(2016) 596 final

2016/0278 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI

tekijänoikeudella ja lähioikeuksilla suojattujen teosten ja muun aineiston tietyistä sallituista käytöistä sokeiden, heikkonäköisten tai muulla tavoin lukemisesteisten hyväksi sekä tekijänoikeuden ja lähioikeuksien tiettyjen piirteiden yhdenmukaistamisesta tietoyhteiskunnassa annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2001/29/EY muuttamisesta

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

• Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet

Ehdotuksella saatetaan unionin lainsäädäntö julkaistujen teosten saatavuuden helpottamisesta sokeiden, heikkonäköisten tai muulla tavoin lukemisesteisten hyväksi tehdyn Marrakeshin sopimuksen, jäljempänä ’Marrakeshin sopimus’ mukaisia EU:n kansainvälisiä sitoumuksia vastaavaksi.

Marrakeshin sopimus hyväksyttiin vuonna 2013 Maailman henkisen omaisuuden järjestössä (WIPO), ja sen tavoitteena on edistää kirjojen ja muun painetun aineiston saatavuutta ja rajat ylittävää vaihtoa esteettömässä muodossa kaikkialla maailmassa. Unioni allekirjoitti sopimuksen huhtikuussa 2014.[1] Sopimuksessa edellytetään, että osapuolet tarjoavat tekijänoikeuden ja lähioikeuksien poikkeuksia tai rajoituksia sokeiden, heikkonäköisten tai muulla tavoin lukemisesteisten hyväksi, ja siinä on säädöksiä erityismuodoissa olevien kirjojen, äänikirjat mukaan luettuina, ja muun painetun aineiston rajatylittävästä vaihdosta sopimuksen osapuolina olevien maiden välillä. Unioni on näin antanut poliittisen sitoumuksen sopimuksen panemiseksi täytäntöön, ja sekä neuvosto että Euroopan parlamentti ovat sittemmin vahvistaneet tätä sitoumusta. Komissio antoi lokakuussa 2014 erillisen ehdotuksen neuvoston päätökseksi, jolla unioni ratifioi Marrakeshin sopimuksen. Toukokuussa 2015 neuvosto esitti komissiolle Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 241 artiklan nojalla pyynnön, jossa se korosti täysimittaista sitoutumistaan Marrakeshin sopimuksen nopeaan voimaan tuloon ja pyysi komissiota esittämään viipymättä säädösehdotuksen, jolla unionin oikeudellisia puitteita muutetaan sopimuksen mukaisesti.

Marrakeshin sopimuksen edunsaajat eli sokeat, heikkonäköiset tai muuten lukemisesteiset, jäljempänä ’edunsaajahenkilöt’, kohtaavat lukuisia kirjojen ja muun tekijänoikeudella ja lähioikeuksilla suojatun aineiston saatavuuden esteitä. Kirjojen saatavuuden sellaisissa muodoissa, jotka ovat lukemisesteisten henkilöiden käytettävissä, arvioidaan olevan 7[2] ja 20 prosentin[3] välillä, vaikka digitaalitekniikka suuresti helpottaa esteetöntä julkaisutoimintaa[4]. Esteettömiin muotoihin kuuluvat mm. pistekirjoitus, suurikokoinen teksti, sähköiset kirjat ja äänikirjat, joihin kuuluu erityisnavigointi, kuvailutulkkaus ja radiolähetykset.

Ehdotetun direktiivin tavoitteena on lisätä teosten ja muun suojatun aineiston, kuten kirjojen, aikakausjulkaisujen, sanomalehtien, aikakauslehtien ja muiden kirjoitusten, nuottilehtien ja muun painetun aineiston tarjontaa, myös äänimuotoisena, edunsaajahenkilöille esteettömässä muodossa. Tähän päästään varmistamalla, että kaikki edunsaajahenkilöt ja heidän tarpeitaan palvelevat voittoa tavoittelemattomat järjestöt voivat luottaa pakolliseen ja yhdenmukaistettuun tekijänoikeuden ja lähioikeuksien poikkeukseen unionissa. Näin teoksista ja muusta aineistosta, joita ei ole julkaistu tai muutoin saatettu yleisön saataviin, voidaan tehdä esteettömässä muodossa olevia kappaleita. Ehdotetulla direktiivillä muutettaisiin unionin nykyisiä oikeudellisia puitteita tämän mukaisesti ja varmistettaisiin, että jossakin jäsenvaltioissa tehtyjä esteettömässä muodossa olevia kappaleita voidaan levittää ja käyttää

---

1 Neuvoston päätös 2014/221/EU, annettu 14. huhtikuuta 2014, julkaistujen teosten saatavuuden helpottamisesta sokeiden, heikkonäköisten tai muulla tavoin lukemisesteisten hyväksi koskevan Marrakeshin sopimuksen allekirjoittamisesta Euroopan unionin puolesta (EUVL L 115, 17.4.2014, s. 1.).

2 LISU for the Royal National Institute of Blind People (RNIB), ”Availability of accessible publications - 2011 update”, lokakuu 2011.

3 Catherine Meyer-Lereculeur ”Exception ’handicap’ au droit d’auteur et développement de l’offre de publications accessibles à l’ère numérique”, toukokuu 2013.

4 Nämä luvut kuvaavat joidenkin – mutta eivät kaikkien – esteettömien muotojen saatavuutta.

kaikkialla unionissa. Marrakeshin sopimuksessa määrättyjen, esteettömissä muodoissa olevien kappaleiden rajatylittävää vaihtoa unionin ja sopimuksen osapuolina olevien kolmansien maiden välillä koskevien velvoitteiden osalta tätä direktiiviä olisi luettava yhdessä asetuksen […] kanssa.

Ehdotettu direktiivi on myös vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevasta Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimuksesta, jäljempänä 'vammaisyleissopimus', johtuvien velvoitteiden mukainen. Vammaisyleissopimus on sitonut EU:ta tammikuusta 2011 neuvoston päätöksen 2010/48/EY[5] mukaisesti. Vammaisyleissopimuksessa vahvistetut määräykset ovat näin olleen tulleet osaksi unionin oikeusjärjestystä. Vammaisyleissopimukseen on kirjattu tiedonsaantioikeus ja vammaisten oikeus osallistua kulttuurielämään yhdenvertaisesti muiden kanssa. Sen 30 artiklassa edellytetään, että sopimuksen osapuolet toteuttavat tarvittavat toimenpiteet kansainvälisen oikeuden mukaisesti, jotta varmistetaan, että teollis- ja tekijänoikeuksia suojaavalla lainsäädännöllä ei muodosteta kohtuutonta tai syrjivää estettä vammaisten ihmisten kulttuuriaineiston saannille. Euroopan unionin alustavaa kertomusta koskevissa loppupäätelmissään[6], jotka vammaisten henkilöiden oikeuksia käsittelevä Yhdistyneiden kansakuntien komitea hyväksyi 4. syyskuuta 2015, kannustettiin unionia toteuttamaan kaikki tarvittavat toimenpiteet Marrakeshin sopimuksen panemiseksi täytäntöön mahdollisimman pian.

- **Yhdenmukaisuus muiden alaa koskevien politiikkojen säännösten kanssa**

Unioni on antanut tekijänoikeuden ja lähioikeuksien alalla monia direktiivejä, joissa vahvistetaan oikeudenhaltijoiden oikeusvarmuus ja korkeatasoinen suoja. Ehdotetun direktiivin kannalta merkitykselliset oikeudet on tällä hetkellä yhdenmukaistettu tekijänoikeuden ja lähioikeuksien tiettyjen piirteiden yhdenmukaistamisesta tietoyhteiskunnassa annetulla direktiivillä 2001/29/EY[7], vuokraus- ja lainausoikeuksista sekä tietyistä tekijänoikeuden lähioikeuksista henkisen omaisuuden alalla annetulla direktiivillä 2006/115/EY[8], tietokantojen oikeudellisesta suojasta annetulla direktiivillä 96/9/EY[9] ja tietokoneohjelmien oikeudellisesta suojasta annetulla direktiivillä 2009/24/EY[10].

Unionin lainsäädännössä vahvistetaan myös poikkeuksia ja rajoituksia näihin oikeuksiin, jolloin tietyin edellytyksin ja tiettyjen poliittisten tavoitteiden saavuttamiseksi sisältöä voidaan käyttää ilman oikeudenhaltijan antamaa lupaa. Esteettömään saantiin liittyvät vammaisten tarpeet tunnustettiin tässä yhteydessä ja niistä säädettiin esimerkiksi direktiivin 2001/29/EY 5 artiklan 3 kohdan b alakohdassa. Näiden säännösten ansiosta jäsenvaltiot voivat ottaa käyttöön tekijänoikeuden ja lähioikeuksien poikkeuksia tai rajoituksia vammaisten ihmisten, lukemisesteiset mukaan luettuina, eduksi välittömästi vammaisuuteen liittyvän, luonteeltaan

---

5 Neuvoston päätös 2010/48/EY, tehty 26. marraskuuta 2009, vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevan Yhdistyneiden Kansakuntien yleissopimuksen tekemisestä Euroopan yhteisön puolesta (EUVL L 23, 27.1.2010, s. 35).

6 CRPD/C/EU/CO/1, saatavilla: http://tbinternet.ohchr.org/Treaties/CRPD/Shared%20Documents/EUR/CRPD_C_EU_CO_1_21617_E.doc.

7 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2001/29/EY, annettu 22. toukokuuta 2001, tekijänoikeuden ja lähioikeuksien tiettyjen piirteiden yhdenmukaistamisesta tietoyhteiskunnassa (EYVL L 167, 22.6.2001, s. 10–19).

8 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2006/115/EY, annettu 12. joulukuuta 2006, vuokraus- ja lainausoikeuksista sekä tietyistä tekijänoikeuden lähioikeuksista henkisen omaisuuden alalla (EUVL L 376, 27.12.2006, s. 28–35).

9 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 96/9/EY, annettu 11. maaliskuuta 1996, tietokantojen oikeudellisesta suojasta (EYVL L 77, 27.3.1996, s. 20–28).

10 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/24/EY, annettu 23. huhtikuuta 2009, tietokoneohjelmien oikeudellisesta suojasta (EUVL L 111, 5.5.2009, s. 16–22).

ei-kaupallisen käytön osalta ja siinä laajuudessa, mitä kyseinen vamma edellyttää. Ehdotetulla direktiivillä käyttöön otettava poikkeus on Marrakeshin sopimuksen vaatimusten mukaisesti pakollinen jäsenvaltioille ja sitä sovelletaan oikeuksiin, jotka on yhdenmukaistettu unionin tasolla ja jotka ovat merkityksellisiä, kun valmistetaan ja levitetään Marrakeshin sopimuksessa määriteltyjä esteettömissä muodoissa olevia kappaleita. Näin täydennetään nykyistä direktiivin 2001/29/EY 5 artiklan 3 kohdan b alakohdassa vahvistettua poikkeusta tai rajoitusta ottamalla käyttöön edunsaajahenkilöitä hyödyttävä pakollinen poikkeus, joka vaikuttaa kaikkialla sisämarkkinoilla.

- **Yhdenmukaisuus unionin muiden politiikkojen kanssa**

Hyväksyessään tämän direktiivin unioni pyrkii varmistamaan, että kaikki edunsaajahenkilöt saavat kirjat, aikakausjulkaisut, sanomalehdet, aikakauslehdet sekä muut kirjoitukset, nuottilehdet ja muun painetun aineiston käyttöönsä samassa määrin kuin henkilöt, joilla ei ole vajavuutta tai vammaa, ja että sisämarkkinoiden mahdollisuuksia hyödynnetään täysimittaisesti tämän saavuttamiseksi. Ehdotettu direktiivi on tältä osin johdonmukainen muuhun lainsäädäntöön ja sellaisiin unionin tasolla toteutettuihin aloitteisin nähden, joilla ”hyödynnetään sisämarkkinoiden vahvuuksia ja potentiaalia kaikilta osin”[11], ja sillä täydennetään niitä. Näihin sisältyy ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi viranomaisten verkkosivujen esteettömyydestä ja ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi tuotteiden ja palvelujen esteettömyysvaatimuksia koskevien jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten lähentämisestä, jäljempänä ’ehdotus esteettömyyttä koskevaksi eurooppalaiseksi säädökseksi’. Ehdotukseen esteettömyyttä koskevaksi eurooppalaiseksi säädökseksi sisältyy esimerkiksi velvoite varmistaa, että sen soveltamispäivästä lähtien sisämarkkinoilla tarjottavat sähköisiin kirjoihin liittyvät palvelut ovat tiettyjen toiminnallisten vaatimusten mukaisia, jolloin ne ovat esteettömiä niiden markkinoille saattamishetkestä.

2. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAISUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

- **Oikeusperusta**

Ehdotuksen oikeusperusta on Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 114 artikla.

- **Toissijaisuusperiaate (jaetun toimivallan osalta)**

Unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Ehdotetun direktiivin tavoitteena on helpottaa tietyn tekijänoikeudella ja lähioikeuksilla suojatun aineiston saantia sisämarkkinoilla Marrakeshin sopimuksen edunsaajahenkilöiden hyödyksi alalla, joka on jo yhdenmukaistettu unionin lainsäädännöllä ja jota voidaan tämän vuoksi muuttaa vain unionin lainsäädännöllä. Jäsenvaltiot eivät voi saavuttaa tätä tavoitetta ilman unionin toimintaa. Lisäksi tavoite voidaan sen mittakaavan ja vaikutusten vuoksi saavuttaa paremmin unionin tasolla.

- **Suhteellisuusperiaate**

Ehdotuksen oikeasuhteisuus on varmistettu, sillä se ei ulotu pidemmälle kuin mikä on tarpeen Marrakeshin sopimuksen mukaisten unionin velvoitteiden panemiseksi täytäntöön unionissa.

[11] Puheenjohtaja Junckerin poliittiset suuntaviivat.

- **Toimintatavan valinta**

Direktiivin valinta on johdonmukaista muihin tällä alalla aiemmin toteutettuihin toimenpiteisiin nähden. Näitä ovat esimerkiksi direktiivi 2001/29/EY, jolla yhdenmukaistettiin tekijöiden ja muiden oikeudenhaltijoiden oikeudet ja otettiin käyttöön valinnainen poikkeus tai rajoitus vammaisten hyödyksi. Ehdotetulla direktiivillä muutettaisiin unionin nykyisiä oikeudellisia puitteita, jolloin säädettäisiin uudesta pakollisesta poikkeuksesta kyseisiin yhdenmukaistettuihin oikeuksiin ja varmistettaisiin, että poikkeuksen nojalla jossakin jäsenvaltioissa tehtyjä esteettömässä muodossa olevia kappaleita voidaan levittää ja käyttää kaikkialla unionissa. Kun toimitaan näin ja tarjotaan selkeät määritelmät, saadaan yhdenmukainen toimintatapa sopimuksen mukaisesti unionia koskevien velvoitteiden osalta, mukaan luettuna esteettömässä muodossa olevien kappaleiden vapaa liikkuvuus sisämarkkinoilla, ja tarjotaan poikkeuksen edunsaajille tarvittava oikeusvarmuus direktiivin piiriin kuuluvien käyttöjen osalta. Samalla ehdotuksessa annetaan jäsenvaltioille tietty liikkumavara niiden sopeuttaessa kansallista lainsäädäntöään, johon tämän direktiivin säännökset voivat suoraan tai epäsuorasti vaikuttaa, esimerkiksi koulutuksen, terveydenhuollon tai muun sosiaalipolitiikan alalla.

3. JÄLKIARVIOINTIEN, SIDOSRYHMIEN KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTENARVIOINTIEN TULOKSET

- **Jälkiarvioinnit/toimivuustarkastukset**

Ehdotetun direktiivin tarkoituksena on täyttää uusia kansainvälisiä velvoitteita unionin lainsäädännössä. Tämän vuoksi nykyisen eurooppalaisen lainsäädännön arvioinnilla ei ole tässä yhteydessä merkitystä eikä sitä myöskään edellytetä. Eurooppalaiseen lainsäädäntöön liittyvät, saatavilla olevat tiedot on kuitenkin otettu huomioon, erityisesti julkisten kuulemisten tulokset ja saatavilla oleva asiantuntijoiden antama panos.

- **Sidosryhmien kuuleminen**

Mitään erityistä sidosryhmäkuulemista ei toteutettu ehdotettua direktiiviä varten, koska sillä pannaan täytäntöön kansainvälisellä tasolla vahvistettuja säännöksiä. Laajaan julkiseen kuulemiseen, jonka komissio toteutti joulukuun 2013 ja maaliskuun 2014 välisenä aikana EU:n tekijänoikeussääntöjen uudelleentarkastelusta, sisältyi myös osuus, jossa käsiteltiin vammaisten eduksi toteutettavia rajoituksia ja poikkeuksia ja esteettömässä muodossa olevien teosten saantia ja liikkuvuutta ja jossa myös viitattiin Marrakeshin sopimukseen.[12] Muiden seikkojen ohella loppukäyttäjien, kuluttajien ja institutionaalisten käyttäjien näkemykset viittasivat siihen, että kansallisten poikkeuksien tai rajoitusten erot vaikeuttavat oikeusvarmuuden saamista kansallisen tekijänoikeuspoikkeuksen tai -rajoituksen mukaisesti tehtyjen esteettömässä muodossa olevien kappaleiden viennissä tai tuonnissa. Institutionaaliset vastaajat katsoivat johdonmukaisesti, että Marrakeshin sopimuksella korjattaisiin nämä ongelmat tyydyttävällä tavalla. Oikeudenhaltijat ja yhteisvalvontajärjestöt katsoivat yleisesti, että unionin lainsäädännössä säädettyjen vapaaehtoisten poikkeuksien tai rajoituksien kansallisesta täytäntöönpanosta aiheutuvia ongelmia ei esiintynyt. Ne myös huomauttivat, että nykyisillä markkinamekanismeilla voidaan tehokkaasti vastata ongelmaan, joka koskee vammaisten esteetöntä teosten saantia. Loppukäyttäjät, kuluttajat tai institutionaaliset käyttäjät eivät olleet tästä samaa mieltä.

[12] Report on the responses to the Public Consultation on the Review of the EU Copyright Rules, heinäkuu 2014, s. 61–63. http://ec.europa.eu/internal_market/consultations/2013/copyright-rules/index_en.htm .

- **Asiantuntijatiedon keruu ja käyttö**

Tämän ehdotuksen valmistelun yhteydessä ei kerätty asiantuntijatietoa. Komissio otti huomioon vuonna 2013 direktiivin 2001/29/EY soveltamisesta tehdyn tutkimuksen[13], jossa muun muassa arvioitiin kyseisen direktiivin 5 artiklan 3 kohdan b alakohdassa säädettyä vammaisia koskevaa vapaaehtoista poikkeusta tai rajoitusta.

- **Vaikutustenarviointi**

Ehdotetulla direktiivillä pannaan Marrakeshin sopimus täytäntöön sisämarkkinoilla ja pyritään saattamaan unionin lainsäädäntö sopimuksen mukaiseksi. Parempaa sääntelyä koskevissa EU:n suuntaviivoissa[14] ei edellytetä vaikutustenarvioinnin toteuttamista, kun komissiolla ei ole harkintavaltaa politiikan sisältöön.

- **Perusoikeudet**

Ehdotetulla direktiivillä tuetaan vammaisten oikeutta hyötyä toimenpiteistä, joilla pyritään tukemaan vammaisten riippumattomuutta, sosiaalista ja ammatillista integroitumista ja osallistumista yhteisön elämään, kuten on kirjattu Euroopan unionin perusoikeuskirjan, jäljempänä ’perusoikeuskirja’, 26 artiklaan. Direktiivi kuvastaa myös vammaisyleissopimuksen mukaisia unionin sitoumuksia. Vammaisyleissopimuksella taataan vammaisille oikeus tiedon saantiin ja osallistumiseen kulttuuri-, talous- ja sosiaaliseen elämään yhdenvertaisesti muiden kanssa. Tämän vuoksi on perusteltua rajoittaa oikeudenhaltijoiden omistusoikeuksia, kun otetaan huomioon perusoikeuskirjan mukaiset unionin velvoitteet.[15] Ehdotettu direktiivi on ensiaskel, kun pyritään turvaamaan tällainen tiedonsaanti ja osallistuminen kulttuuri-, talous- ja sosiaaliseen elämään.

Tällä ehdotuksella olisi vähäinen vaikutus tekijänoikeuteen omistusoikeutena, sellaisena kuin se tunnustetaan perusoikeuskirjassa (17 artiklan 2 kohta).[16] Olisi huomattava, että tällä hetkellä kaikki jäsenvaltiot ovat jossain määrin hyödyntäneet direktiivin 2001/29/EY 5 artiklan 3 kohdan b alakohdassa vahvistettua vapaaehtoista poikkeusta tai rajoitusta tekijänoikeuteen. Ehdotetun direktiivin vaikutus tekijänoikeuteen omistusoikeutena rajoittuu näin olleen siihen, että sillä yhdenmukaistetaan nykyiset toisistaan eroavat tekijänoikeutta koskevat poikkeukset tai rajoitukset, jotka ovat voimassa jäsenvaltioissa lukemisesteisiä varten.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Ehdotus ei vaikuta unionin talousarvioon.

---

13 ”Study on the application of Directive 2001/29/EC on copyright and related rights in the information society”, joulukuu 2013, De Wolf and partners, saatavilla: http://ec.europa.eu/internal_market/copyright/docs/studies/131216_study_en.pdf , p. 417 et seq.

14 SWD(2015) 111 final.

15 Perusoikeuskirjan 52 artiklan 1 kohdassa sallitaan rajoitukset, joilla puututaan perusoikeuskirjassa tunnustettujen vapauksien harjoittamiseen. Tällaiset rajoitukset on i) annettava lailla ja ii) niissä on noudatettava kyseisten oikeuksien ja vapauksien keskeistä sisältöä. Lisäksi näitä rajoituksia iii) koskee suhteellisuusperiaate ja niitä voidaan säätää ainoastaan, jos ne ovat välttämättömiä ja vastaavat tosiasiallisesti unionin tunnustamia yleisen edun mukaisia tavoitteita tai tarvetta suojella muiden henkilöiden oikeuksia ja vapauksia.

16 EUVL C 83, 30.3.2010, s. 389–403.

5. LISÄTIEDOT

Euroopan talousalue

Ehdotettu säädös koskee ETA-sopimuksen soveltamisalaan kuuluvaa asiaa, ja se olisi ulotettava koskemaan Euroopan talousaluetta.

• Toteuttamissuunnitelmat, seuranta, arviointi ja raportointijärjestelyt

Jäsenvaltioiden on saatettava voimaan tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset 12 kuukauden kuluttua sen antamisesta. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle tämän direktiivin noudattamiseksi annetut säännökset ja muut merkittävät säännökset, joita on annettu tämän direktiivin piiriin kuuluvalla alalla. Komissio seuraa ehdotetun direktiivin täytäntöönpanoa ja toteuttaa parempaa sääntelyä koskevien suuntaviivojen mukaisesti ja viimeistään viiden vuoden kuluttua päivästä, johon mennessä direktiivi on saatettava osaksi kansallista lainsäädäntöä, direktiivin arvioinnin ja esittelee keskeiset havaintonsa sekä tarvittaessa ehdotuksia direktiivin muuttamiseksi Euroopan parlamentille, neuvostolle ja Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle. Samalla tavoin komissio toteuttaa myös asetuksen […] arvioinnin. Komissio aikoo myös seurata tämän direktiivin piirin kuulumattomien teosten ja muun aineiston saatavuutta esteettömissä muodoissa sekä muille vammaisille ihmisille esteettömässä muodossa olevien teosten saatavuutta unionissa. Komissio esittelee kahden vuoden kuluessa päivästä, johon mennessä tämä direktiivi on saatettava osaksi kansallista lainsäädäntöä, raportin tästä aiheesta. Raporttiin sisältyy arvio siitä, olisiko saatujen havaintojen perusteella syytä tarkastella tämän direktiivin alan laajentamista.

• Selittävät asiakirjat

Jäsenvaltiot ja komissio antoivat 28. syyskuuta 2011 selittävistä asiakirjoista yhteisen lausuman[17], jossa jäsenvaltiot sopivat, että ilmoittaessaan toimenpiteistä, jotka on toteutettu jonkin direktiivin saattamisesta osaksi kansallista lainsäädäntöä, ne toimittavat komissiolle yhden tai useampia asiakirjoja, joissa selvitetään direktiivin säännösten ja kansallisessa toimenpiteessä niitä vastaavien säännösten välistä suhdetta, kun tällaisen lisätiedon pyytäminen on perusteltua. Selittävät asiakirjat auttavat varmistamaan, että pakollinen poikkeus pannaan kaikissa kansallisissa oikeusjärjestelmissä täytäntöön tämän direktiivin mukaisesti Marrakeshin sopimuksen mukaiset unionin velvoitteet huomioon ottaen.

• Ehdotukseen sisältyvien säännösten yksityiskohtaiset selitykset

Ehdotuksen 1 artiklassa esitetään ehdotuksen aihe ja soveltamisala. Ehdotetulla direktiivillä helpotetaan tietyn tekijänoikeudella suojatun aineiston käyttämistä ilman oikeudenhaltijan lupaa sokeiden, heikkonäköisten tai muulla tavoin lukemisesteisten henkilöiden hyväksi.

Ehdotuksen 2 artiklassa annetaan käsitteiden ’teos tai muu aineisto’, ’edunsaajahenkilö’, ’esteettömässä muodossa oleva kappale’ ja ’hyväksytty yksikkö’ määritelmät ehdotetun direktiivin soveltamista varten.

3 artiklassa säädetään pakollisesta poikkeuksesta ja vahvistetaan edunsaajahenkilöille ja hyväksytyille yksiköille sallittavat käyttötarkoitukset.

4 artikla koskee esteettömässä muodossa olevien kappaleiden liikkuvuutta sisämarkkinoilla. Säädöksellä pyritään varmistamaan, että 3 artiklassa säädetyn poikkeuksen mukaisesti tehdyt esteettömässä muodossa olevat kappaleet voivat liikkua tai olla saatavilla kaikissa jäsenvaltioissa.

---

[17] EUVL C 369, 17.12.2011, s. 14.

5 artiklassa vahvistetaan henkilötietojen suojeluun sovellettavat säännöt.

6 artiklassa ilmaistaan direktiiviin 2001/29/EY tehtävät muutokset johdonmukaisuuden varmistamiseksi tähän direktiiviin nähden.

7 artiklassa ilmoitetaan, että komissio laatii kertomuksen teosten ja muun aineiston saatavuudesta sisämarkkinoilla esteettömässä muodossa ja henkilöille, joiden vamma ei kuulu tämän direktiivin piiriin.

8 artiklassa esitetään tämän direktiivin arviointijärjestelyt parempaa sääntelyä koskevien suuntaviivojen mukaisesti.

9 artiklassa vahvistetaan aikataulu tämän direktiivin saattamiselle osaksi jäsenvaltioiden kansallista lainsäädäntöä ja vahvistetaan tähän liittyviä jäsenvaltioiden velvoitteita, kuten ilmoitukset tämän direktiivin täytäntöönpanemiseksi kansallisessa lainsäädännössä annetuista keskeisistä säännöksistä.

10 artiklassa täsmennetään direktiivin voimaantulopäivä, ja 11 artiklassa ilmoitetaan, että direktiivi on osoitettu jäsenvaltioille.

2016/0278 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI

tekijänoikeudella ja lähioikeuksilla suojattujen teosten ja muun aineiston tietyistä sallituista käytöistä sokeiden, heikkonäköisten tai muulla tavoin lukemisesteisten hyväksi sekä tekijänoikeuden ja lähioikeuksien tiettyjen piirteiden yhdenmukaistamisesta tietoyhteiskunnassa annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2001/29/EY muuttamisesta

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 114 artiklan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon[18],

noudattavat tavallista lainsäätämisjärjestystä

sekä katsovat seuraavaa:

(1) Unionin direktiiveillä tekijänoikeuden ja lähioikeuksien alalla vahvistetaan oikeudenhaltijoiden oikeusvarmuus ja korkeatasoinen suoja. Näillä yhdenmukaistetuilla puitteilla tuetaan sisämarkkinoiden moitteetonta toimintaa ja edistetään innovointia, luovaa työtä, investointeja ja uuden sisällön tuotantoa myös digitaaliympäristössä. Niillä pyritään edistämään myös mahdollisuuksia saada tietoa ja nauttia kulttuurista suojelemalla teoksia ja muuta aineistoa ja sallimalla yleisen edun mukaisia poikkeuksia tai rajoituksia. Oikeudenhaltijoiden ja käyttäjien välillä olisi turvattava oikeuksien ja etujen oikeudenmukainen tasapaino.

(2) Oikeudenhaltijoiden oikeudet on yhdenmukaistettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 96/9/EY[19], Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2001/29/EY[20], Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2006/115/EY[21] ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2009/24/EY[22]. Näissä direktiiveissä annetaan kattava luettelo tällaisten oikeuksien poikkeuksista ja rajoituksista, joiden mukaisesti sisältöä voidaan tietyin edellytyksin käyttää ilman oikeudenhaltijoiden lupaa tiettyjen poliittisten tavoitteiden saavuttamiseksi.

---

18 EUVL C , , s. .

19 EYVL L 77, 27.3.1996, s. 20–28.

20 EYVL L 167, 22.6.2001, s. 10–19.

21 EUVL L 376, 27.12.2006, s. 28–35.

22 EUVL L 111, 5.5.2009, s. 16–22.

(3) Sokeat, heikkonäköiset tai muuten lukemisesteiset kohtaavat lukuisia kirjojen ja muun tekijänoikeudella ja lähioikeuksilla suojatun aineiston saatavuuden esteitä. On toteutettava toimenpiteitä, jolla lisätään tällaisten teosten saatavuutta esteettömissä muodoissa ja parannetaan niiden liikkuvuutta sisämarkkinoilla.

(4) Marrakeshin sopimus[23] julkaistujen teosten saatavuuden helpottamisesta sokeiden, heikkonäköisten tai muiden lukemisesteisten hyväksi, jäljempänä ’Marrakeshin sopimus’, allekirjoitettiin unionin puolesta 30. huhtikuuta 2014. Sen tavoitteena on parantaa esteettömässä muodossa olevien teosten ja muun suojatun aineiston saatavuutta sokeiden, heikkonäköisten tai muulla tavoin lukemisesteisten hyväksi. Marrakeshin sopimuksessa edellytetään, että sopimuspuolet hyväksyvät teollis- ja tekijänoikeuksien ja lähioikeuksien haltijoiden yksinoikeuksiin poikkeuksia tai rajoituksia, jotka koskevat tiettyjen teosten ja muun aineiston esteettömässä muodossa olevien kappaleiden tekemistä ja levittämistä sekä tällaisten esteettömässä muodossa olevien teosten rajatylittävää vaihtoa. Jotta unioni voi tehdä Marrakeshin sopimuksen, unionin lainsäädäntöä on tarpeen muuttaa vahvistamalla pakollinen poikkeus sopimuksen piiriin kuuluvien käyttötarkoitusten, teosten ja edunsaajahenkilöiden osalta. Tällä direktiivillä pannaan yhdenmukaisella tavalla täytäntöön velvoitteet, jotka unionin on Marrakeshin sopimuksen nojalla täytettävä, jotta voidaan varmistaa tällaisten toimenpiteiden johdonmukainen soveltaminen kaikkialla sisämarkkinoilla.

(5) Tästä direktiivistä on tarkoitus olla hyötyä sokeille ja heikkonäköisille henkilölle, joiden näköä ei voida parantaa siten, että se olennaisilta osin vastaisi sellaisen henkilön näköä, joka ei ole tällä tavoin heikkonäköinen, tai havaitsemis- tai lukemisesteisille henkilöille, dysleksia mukaan luettuna, joiden vamma estää heitä lukemasta painettuja teoksia olennaisilta osin samassa määrin kuin henkilöt, joilla ei ole vammaa, tai henkilöille, jotka fyysisen vamman vuoksi eivät kykene pitämään tai käsittelemään kirjaa taikka kohdistamaan tai siirtämään silmiään tavanomaisen lukemisen edellyttämällä tavalla. Tällä direktiivillä käyttöön otettavien toimenpiteiden tavoitteena on lisätä kirjojen, aikakausjulkaisujen, sanomalehtien, aikakauslehtien sekä muiden kirjoitusten, nuottilehtien ja muun painetun aineiston tarjontaa, myös äänimuotoisena, sellaisissa muodoissa, joissa tällaiset teokset ja muu aineisto ovat kyseisten henkilöiden saatavilla samassa määrin kuin niiden, joilla ei ole tällaista vammaa tai estettä. Esteettömiin muotoihin kuuluvat pistekirjoitus, suurikokoinen teksti, sopeutetut sähköiset kirjat, äänikirjat ja radiolähetykset.

(6) Tällä direktiivillä olisikin säädettävä pakollisista poikkeuksista oikeuksiin, jotka on yhdenmukaistettu unionin lainsäädännöllä ja jotka ovat merkityksellisiä Marrakeshin sopimuksen piiriin kuuluville teoksille ja käytöille. Näihin oikeuksiin kuuluvat erityisesti oikeudet kappaleen valmistamiseen, yleisölle välittämiseen ja yleisön saataviin saattamiseen, jakeluun ja lainaamiseen, joista on säädetty direktiiveissä 2001/29/EY, 2006/115/EY ja 2009/24/EY, sekä direktiivin 96/9/EY vastaavat oikeudet. Koska Marrakeshin sopimuksessa edellytettyjen poikkeusten alaan kuuluvat myös äänimuotoiset teokset, kuten äänikirjat, näitä poikkeuksia on tarpeen soveltaa myös lähioikeuksiin.

(7) Tässä direktiivissä vahvistettuihin käyttötarkoituksiin sisältyy joko edunsaajahenkilöiden tai heidän tarpeitaan palvelevien hyväksyttyjen yksiköiden

[23] Neuvoston päätös 2014/221/EU, annettu 14. huhtikuuta 2014, julkaistujen teosten saatavuuden helpottamista sokeiden, heikkonäköisten tai muulla tavoin lukemisesteisten hyväksi koskevan Marrakeshin sopimuksen allekirjoittamisesta Euroopan unionin puolesta (EUVL L 115, 17.4.2014, s. 1).

toteuttama esteettömässä muodossa olevien kappaleiden tekeminen, riippumatta siitä ovatko tällaiset yksiköt julkisia vai yksityisiä organisaatioita, erityisesti kirjastoja, koulutuslaitoksia ja muita voittoa tavoittelemattomia organisaatioita, jotka palvelevat lukemisesteisiä joko päätehtävänään tai yhtenä päätehtävistään tai yleishyödyllisistä tehtävistään. Tällaisiin käyttötarkoituksiin pitäisi myös sisältyä luonnollisen henkilön, joka toimii edunsaajahenkilön puolesta tai joka avustaa näin toimiessaan edunsaajahenkilöä, toteuttama esteettömässä muodossa olevien kappaleiden tekeminen edunsaajahenkilöiden yksinomaiseen käyttöön.

(8) Pakollisella poikkeuksella olisi myös rajattava kappaleen valmistamisoikeutta siten, että sallitaan kaikki toimet, jotka ovat tarpeen teoksen tai muun aineiston muuttamiseksi, muuntamiseksi tai mukauttamiseksi siten, että esteettömässä muodossa oleva kappale voidaan tehdä. Tähän sisältyy niiden välineiden tarjoaminen, joita tarvitaan esteettömässä muodossa olevaan kappaleeseen sisältyvässä tiedossa navigointiin.

(9) Poikkeuksella olisi sallittava se, että hyväksytyt yksiköt tekevät ja levittävät verkossa ja sen ulkopuolella unionissa esteettömässä muodossa olevia kappaleita tämän direktiivin piiriin kuuluvista teoksista ja muusta aineistosta.

(10) Jossakin jäsenvaltiossa tehtyjen esteettömässä muodossa olevien kappaleiden pitäisi olla saatavilla kaikissa jäsenvaltioissa, jotta varmistetaan niiden parempi saatavuus kaikkialla sisämarkkinoilla. Näin vähennettäisiin tarpeetonta päällekkäistä työtä, jota tehdään, kun saman teoksen tai muun aineiston esteettömässä muodossa olevia kappaleista tehdään eri puolilla unionia, mikä johtaisi säästöihin ja tehokkuuden lisääntymiseen. Tällä direktiivillä pitäisi tämän vuoksi varmistaa, että jossakin jäsenvaltiossa tehdyt esteettömässä muodossa olevat kappaleet voivat liikkua ja ovat saatavilla kaikissa jäsenvaltioissa. Hyväksytyn yksikön pitäisi voida levittää näitä kappaleita sekä verkossa että sen ulkopuolella edunsaajahenkilöille ja hyväksytyille yksiköille missä tahansa jäsenvaltioissa. Hyväksyttyjen yksiköiden ja edunsaajahenkilöiden olisi lisäksi voitava hankkia tai saada saatavilleen tällaisia kappaleita missä tahansa jäsenvaltiossa sijaitsevalta hyväksytyltä yksiköltä.

(11) Kun otetaan huomioon poikkeuksen erityisluonne, sen kohdennettu ala ja sen edunsaajien oikeusvarmuuden tarve, jäsenvaltioiden ei pitäisi voida asettaa lisävaatimuksia poikkeuksen soveltamiselle, kuten korvausjärjestelyjä tai esteettömässä muodossa olevien kappaleiden kaupallisen saatavuuden ennakkotarkastusta.

(12) Kaikessa tämän direktiivin nojalla tapahtuvassa henkilötietojen käsittelyssä olisi kunnioitettava perusoikeuksia, myös Euroopan unionin perusoikeuskirjan 7 ja 8 artiklan mukaista oikeutta nauttia yksityis- ja perhe-elämän kunnioitusta ja oikeutta henkilötietojen suojaan, ja sen on tapahduttava Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 95/46/EY mukaisesti, jolla säännellään sellaista henkilötietojen käsittelyä, jota hyväksytyt yksiköt voivat toteuttaa tämän direktiivin puitteissa ja jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten, erityisesti jäsenvaltioiden nimeämien riippumattomien viranomaisten, valvonnassa.

(13) Vammaisten henkilöiden oikeuksia koskeva Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimuksessa, jäljempänä ’vammaisyleissopimus’ taataan vammaisille oikeus tiedon saantiin ja osallistumiseen kulttuuri-, talous- ja sosiaaliseen elämään yhdenvertaisesti muiden kanssa. Vammaisyleissopimuksen 30 artiklassa edellytetään, että sopimuksen osapuolet toteuttavat tarvittavat toimenpiteet kansainvälisen oikeuden mukaisesti, jotta varmistetaan, että teollis- ja tekijänoikeuksia suojaavalla

lainsäädännöllä ei muodosteta kohtuutonta tai syrjivää estettä vammaisten ihmisten kulttuuriaineiston saannille.

(14) Euroopan unionin perusoikeuskirjan mukaisesti unioni tunnustaa vammaisten oikeuden päästä osallisiksi toimenpiteistä, joilla edistetään heidän itsenäistä elämäänsä, yhteiskunnallista ja ammatillista sopeutumistaan sekä osallistumistaan yhteiskuntaelämään, ja kunnioittaa tätä oikeutta.

(15) Hyväksymällä tämän direktiivin unioni pyrkii varmistamaan, että edunsaajahenkilöiden saatavilla on esteettömissä muodoissa olevia kirjoja ja muuta painettua aineistoa. Tämän vuoksi direktiivi on olennaisen tärkeä ensiaskel, kun parannetaan teosten saatavuutta vammaisten osalta.

(16) Komissio seuraa tämän direktiivin vaikutusta. Osana tätä komissio aikoo myös arvioida tämän direktiivin piirin kuulumattomien teosten ja muun aineiston saatavuutta esteettömissä muodoissa sekä muille vammaisille ihmisille esteettömässä muodossa olevien teosten ja muun aineiston saatavuutta. Komissio seuraa tilannetta tiiviisti. Tarvittaessa voidaan harkita muutoksia tämän direktiivin soveltamisalaan.

(17) Direktiivin 2001/29/EY mukaisesti jäsenvaltiot voivat edelleenkin säätää poikkeuksesta tai rajoituksesta vammaisten hyväksi tapauksissa, jotka eivät kuulu tämän direktiivin piiriin.

(18) Tässä direktiivissä kunnioitetaan näin ollen perusoikeuksia ja otetaan huomioon erityisesti Euroopan unionin perusoikeuskirjassa tunnustetut periaatteet. Tätä direktiiviä olisi tulkittava ja sovellettava kyseisten oikeuksien ja periaatteiden mukaisesti.

(19) Marrakeshin sopimuksella määrätään tiettyjä velvoitteita, jotka koskevat esteettömässä muodossa olevien kappaleiden vaihtoa unionin ja sopimuksen osapuolina olevien kolmansien maiden välillä. Toimenpiteet, jotka unioni on toteuttanut näiden velvoitteiden noudattamiseksi, sisältyvät asetukseen […], jota olisi luettava yhdessä tämän direktiivin kanssa.

(20) Tämän direktiivin tavoitteena on panna täytäntöön Marrakeshin sopimuksen mukaiset unionin velvoitteet, jotta tekijänoikeudella ja lähioikeuksilla suojattujen teosten ja muun aineiston saatavuutta unionissa voidaan parantaa sokeiden, heikkonäköisten tai muulla tavoin lukemisesteisten hyväksi, eivätkä jäsenvaltiot voi saavuttaa tavoitetta toimimalla erikseen, sillä se edellyttää unionin lainsäädännön muuttamista. Lisäksi tavoite voidaan sen mittakaavan ja vaikutusten vuoksi saavuttaa ainoastaan unionin tasoisella toiminnalla. Tämän vuoksi unioni voi toteuttaa Euroopan unionin perustamissopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisia toimenpiteitä. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä direktiivissä ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen tämän tavoitteen saavuttamiseksi.

(21) Jäsenvaltiot ja komissio antoivat 28 päivänä syyskuuta 2011 selittävistä asiakirjoista yhteisen lausuman[24], jonka mukaisesti jäsenvaltiot ovat sitoutuneet siihen, että perustelluissa tapauksissa ilmoitukseen toimenpiteistä, joilla direktiivi saatetaan osaksi kansallista lainsäädäntöä, liitetään yksi tai useampi asiakirja, josta käy ilmi direktiivin osien ja kansallisen lainsäädännön osaksi saattamiseen tarkoitettujen välineiden vastaavien osien suhde. Tämän direktiivin osalta lainsäätäjä pitää tällaisten asiakirjojen toimittamista perusteltuna,

[24] EUVL C 369, 17.12.2011, s. 14.

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN DIREKTIIVIN:

1 artikla
Kohde ja soveltamisala

Direktiivillä vahvistetaan säännöt, jotka koskevat tiettyjen teosten ja muun tekijänoikeudella suojatun aineiston käyttämistä ilman oikeudenhaltijan lupaa sokeiden, heikkonäköisten tai muulla tavoin lukemisesteisten henkilöiden hyväksi.

2 artikla
Määritelmät

Tässä direktiivissä tarkoitetaan

1) ’teoksilla ja muulla aineistolla’ teosta kirjan, aikakausjulkaisujen, sanomalehtien, aikakauslehtien sekä muiden kirjoitusten muodossa, nuottilehdet mukaan luettuina, ja siihen liittyvää kuvitusta, missä tahansa esitysmuodossa, myös äänimuodossa, kuten äänikirjat, joka on suojattu tekijänoikeudella tai lähioikeuksilla ja joka on julkaistu tai muutoin laillisesti saatettu yleisön saataviin;

2) ’edunsaajahenkilöllä’

   a) sokeaa henkilöä;

   b) heikkonäköistä henkilöä, jonka näköä ei voida parantaa siinä määrin, että hänen näkönsä olennaisilta osin vastaisi sellaisen henkilön näköä, joka ei ole tällä tavoin heikkonäköinen;

   c) henkilöä, joka on havaitsemis- tai lukemisesteinen, dysleksia mukaan luettuna, ja joka tämän seurauksena ei voi lukea painettuja teoksia samassa määrin kuin henkilö, jolla ei ole estettä tai vammaa; tai

   d) henkilöä, joka ei fyysisen vamman vuoksi muutoin kykene pitämään tai käsittelemään kirjaa taikka kohdistamaan tai liikuttamaan silmiään siinä määrin kuin lukeminen tavanomaisesti edellyttää;

3) ’esteettömässä muodossa olevalla kappaleella’ teoksen tai muun aineiston muulla tavalla tai muussa muodossa tehtyä kappaletta, joka on edunsaajan saatavilla jollakin muulla tavalla ja jossakin muussa muodossa siten, että edunsaajahenkilö voi käyttää teosta yhtä helposti ja vaivattomasti kuin henkilö, joka ei ole heikkonäköinen tai millään muulla 2 kohdassa tarkoitetulla tavalla vammainen;

4) ’hyväksytyllä yksiköllä’ organisaatiota, joka tarjoaa edunsaajahenkilöille palveluja koulutuksen, opettajakoulutuksen, yksilöllisesti mukautetun lukemisen tai tiedonsaannin alalla päätoimintanaan tai yhtenä päätoiminnoistaan tai yleishyödyllisistä tehtävistään voittoa tavoittelemattomalta pohjalta.

3 artikla
Sallitut käyttötarkoitukset

1. Jäsenvaltioiden on säädettävä, että mikään toimi, joka on tarpeen, jotta

   a) edunsaajahenkilö tai hänen puolestaan toimiva henkilö voi tehdä esteettömässä muodossa olevan kappaleen teoksesta tai muusta aineistosta edunsaajahenkilön yksinomaiseen käyttöön, ja

b) hyväksytty yksikkö voi tehdä esteettömässä muodossa olevan kappaleen ja välittää, saattaa saataviin tai lainata esteettömässä muodossa olevan kappaleen edunsaajahenkilölle tai hyväksytylle yksikölle edunsaajahenkilön yksinomaista käyttöä varten,

ei edellytä teoksen tai suojatun aineiston tekijänoikeuden tai lähioikeuksien haltijan lupaa direktiivin 2001/29/EY 2, 3 ja 4 artiklan, direktiivin 2006/115/EY 1 artiklan 1 kohdan, direktiivin 2006/115/EY 8 artiklan 2 ja 3 kohdan ja 9 artiklan, direktiivin 2009/24/EY 4 artiklan ja direktiivin 96/9/EY 5 ja 7 artiklan nojalla.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että esteettömässä muodossa olevissa kappaleissa kunnioitetaan teoksen tai muun aineiston integriteettiä, kun otetaan asianmukaisesti huomioon muutokset, joita edellytetään, kun teos tarjotaan esteettömänä muussa esitysmuodossa.

3. Direktiivin 2001/29/EY 5 artiklan 5 kohtaa ja 6 artiklan 4 kohdan ensimmäistä, kolmatta ja viidettä alakohtaa sovelletaan tämän artiklan 1 kohdassa säädettyyn poikkeukseen.

4 artikla
Esteettömässä muodossa olevat kappaleet sisämarkkinoilla

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että niiden alueelle sijoittautunut hyväksytty yksikkö voi toteuttaa 3 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitetut toimet edunsaajahenkilön tai johonkin jäsenvaltioon sijoittautuneen hyväksytyn yksikön hyväksi. Jäsenvaltioiden on myös varmistettava, että niiden alueelle asettautunut edunsaajahenkilö tai hyväksytty yksikkö voi hankkia tai saada saatavilleen esteettömässä muodossa olevan kappaleen mihin tahansa jäsenvaltioon sijoittautuneelta hyväksytyltä yksiköltä.

5 artikla
Henkilötietojen suoja

Tämän direktiivin puitteissa tapahtuvan henkilötietojen käsittelyn on tapahduttava direktiivin 95/46/EY mukaisesti.

6 artikla
Direktiivin 2001/29/EY muuttaminen

Korvataan direktiivin 2001/29/EY 5 artiklan 3 kohdan b alakohta seuraavasti:

”b) vammaisten henkilöiden hyödyksi tapahtuva käyttö, joka liittyy suoraan vammaisuuteen ja on luonteeltaan ei-kaupallista, siinä laajuudessa kuin kyseinen vamma tätä vaatii, rajoittamatta direktiivin […] mukaisia jäsenvaltioiden velvoitteita;”

7 artikla
Kertomus

[Kahden vuoden kuluessa päivästä, johon mennessä direktiivi on saatettava osaksi kansallista lainsäädäntöä] komissio esittää Euroopan parlamentille, neuvostolle ja Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle kertomuksen muiden kuin 2 artiklan 1 kohdassa määriteltyjen teosten ja muun aineiston saatavuudesta edunsaajahenkilöille esteettömissä muodoissa sekä teosten ja muun aineiston saatavuudesta muille kuin 2 artiklan 2 kohdassa määritellyille vammaisille henkilöille sisämarkkinoilla. Kertomukseen on sisällytettävä arviointi siitä, olisiko tämän direktiivin soveltamisalan muuttamista harkittava.

8 artikla
Tarkastelu

Komissio toteuttaa aikaisintaan [viiden vuoden kuluttua päivästä, johon mennessä direktiivi on saatettava osaksi kansallista lainsäädäntöä] tämän direktiivin arvioinnin ja esittelee Euroopan parlamentille, neuvostolle ja Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle keskeiset havaintonsa sekä tarvittaessa ehdotuksia tämän direktiivin muuttamiseksi.

Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle arviointikertomuksen ja 7 artiklassa tarkoitetun kertomuksen laadintaa varten tarvittavat tiedot.

9 artikla
Saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä

1. Jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään [12 kuukauden kuluttua direktiivin voimaantulosta]. Niiden on viipymättä toimitettava komissiolle kirjallisina nämä säännökset.

   Näissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne virallisesti julkaistaan. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.

2. Jäsenvaltioiden on toimitettava tässä direktiivissä tarkoitetuista kysymyksistä antamansa keskeiset kansalliset säännökset kirjallisina komissiolle.

10 artikla
Voimaantulo

Tämä direktiivi tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

11 artikla
Osoitus

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta	*Neuvoston puolesta*
Puhemies	*Puheenjohtaja*